

ਬੀ.ਵੋਕ, ਬੀ.ਐਮ.ਐਮ, ਬੀ.ਟੀ.ਟੀ.ਐਮ, ਬੀ.ਐਚ.ਐਮ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ

ਪੇਪਰ: ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ, ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ, ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ

For students of B.Voc, BMM, BTTM, BHM courses

Paper: Punjabi Compulsory, Part I, Semester I and II

ਸੈਸ਼ਨ: 2023-24, 2024-25 ਅਤੇ 2025-26

ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 100

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 30 ਅੰਕ

ਬਾਹਰੀ ਪਰੀਖਿਆ: 70 ਅੰਕ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 35

ਅਧਿਆਪਨ: 06 ਪੀਰੀਅਡ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫ਼ਤਾ

ਕੁੱਲ 04 ਕ੍ਰੈਡਿਟ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ

ਭਾਗ-ੳ

ੳ-1: ਚੰਨ ਸੂਰਜ ਦੀ ਵਹਿੰਗੀ (ਗੀਤ ਸੰਗ੍ਰਹਿ), ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 12 ਅੰਕ

ੳ-2: ਮੈਂ ਸਾਂ ਜੱਜ ਦਾ ਅਰਦਲੀ, (ਵਾਰਤਕ), ਨਿੰਦਰ ਘੁਗਿਆਣਵੀ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲੁਧਿਆਣਾ 12 ਅੰਕ

ਭਾਗ-ਅ

ਅ-1: ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਣੀ ਵਿਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ: ਗੁਰਮੁਖੀ ਫ਼ੋਂਟ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਫ਼ੋਂਟ ਕਨਵਰਟਰ, ਯੂਨੀਕੋਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਕੀਬੋਰਡ (ਰਮਿੰਗਟਨ ਅਤੇ ਫੋਨੈਟਿਕ ਫ਼ੋਂਟ): ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ 12 ਅੰਕ

(ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਭਿਆਸ-ਪੁਸਤਕ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ, ਇਹ ਅਭਿਆਸ ਪੁਸਤਕ ਸੈਫਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਧਿਆਪਕ ਉਸ ਦੇ ਸੈਫਟ ਰੂਪ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇਗਾ ਪਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਰਿਕਾਰਡ ਹਿਤ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕਢਵਾ ਕੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏਗਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ 20 ਤੋਂ 25 ਪੰਨੇ (ਰਾਵੀ ਯੂਨੀਕੋਡ ਫ਼ੋਂਟ ਮਾਪ 12, ਸਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵਿੱਥ 1.5, ਡਿਫਾਲਟ ਪੇਜ ਸੈਟਿੰਗ) ਲਿਖੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 10 ਲਿਖਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣ।

ਅ-2 ਵਿਆਕਰਣ :

- (i) ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ: ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ, ਉਚਾਰਨ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਧੁਨੀਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ, ਬਲ, ਨਾਸਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰ
- (ii) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਆਪਸੀ ਰਿਸ਼ਤਾ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 12 ਅੰਕ

ਬੀ.ਵੋਕ, ਬੀ.ਐਮ.ਐਮ, ਬੀ.ਟੀ.ਟੀ.ਐਮ, ਬੀ.ਐਚ.ਐਮ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ

ਪੇਪਰ: ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ, ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ, ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ

For students of B.Voc, BMM, BTTM, BHM courses

Paper: Punjabi Compulsory, Part I, Semester I and II

ਸੈਸ਼ਨ: 2023-24, 2024-25 ਅਤੇ 2025-26

ਭਾਗ-ੲ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਭਾਗ ਓ ਅਤੇ ਅ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ। ਇਸ ਭਾਗ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਂਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਭਾਗ ਓ-1 ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ/ਸਾਰ (ਤਿੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 12 ਅੰਕ
2. ਭਾਗ ਓ-2 ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਲੇਖ ਵਿਚ ਆਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ-ਡੇਢ ਪੰਨੇ ਦਾ ਹੋਵੇ। (ਪੰਜ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ) 12 ਅੰਕ
3. ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਣੀ ਵਿਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ-ਡੇਢ ਪੰਨੇ ਵਿਚ ਹੋਵੇ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) 12 ਅੰਕ
4. ਭਾਗ ਅ-2 ਵਿਚਲੇ ਵਿਆਕਰਣ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ-ਡੇਢ ਪੰਨੇ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) 6x2=12 ਅੰਕ
5. ਭਾਗ ਓ ਅਤੇ ਅ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ 11x2=22 ਅੰਕ

ਸਹਾਇਕ ਪਾਠ-ਸਮੱਗਰੀ

1. ਡਾ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਨਕ ਭਾਗ I, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 1991, ਪੰਨਾ 67-73
2. ਡਾ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਨਕ ਭਾਗ II, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ 1992
3. ਗਿਆਨੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਕਾਲਜ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀ, ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ਬੀ.ਵੋਕ, ਬੀ.ਐਮ.ਐਮ, ਬੀ.ਟੀ.ਟੀ.ਐਮ, ਬੀ.ਐਚ.ਐਮ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ

ਪੇਪਰ: ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ, ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ, ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ

For students of B.Voc, BMM, BTTM, BHM courses

Paper: Punjabi Compulsory, Part I, Semester I and II

ਸੈਸ਼ਨ: 2023-24, 2024-25 ਅਤੇ 2025-26

ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਜਾ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 100

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 30 ਅੰਕ

ਬਾਹਰੀ ਪਰੀਖਿਆ: 70 ਅੰਕ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 35

ਅਧਿਆਪਨ: 06 ਪੀਰੀਅਡ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫ਼ਤਾ

ਕੁੱਲ 04 ਕ੍ਰੈਡਿਟ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ

ਭਾਗ-ੳ

ੳ-1: ਕਥਾ ਵਾਰਤਾ: ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ. ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,
ਪਟਿਆਲਾ 12 ਅੰਕ

ੳ-2: ਸੰਸਕਾਰ (ਨਾਵਲ), ਯੂ.ਆਰ. ਅਨੰਤਮੂਰਤੀ, (ਅਨੁ.ਮਹਿੰਦਰ ਬੇਦੀ ਜੈਤੋ), 12 ਅੰਕ

ਭਾਗ-ਅ

ਅ-1: ਨਿਬੰਧ ਰਚਨਾ: ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸ ਦਾ ਵਧਦਾ ਰੁਝਾਨ, ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ, ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿਹਤ-ਸਹੂਲਤਾਂ, ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸ, ਕੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? ਜਾਤ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਆਧਾਰਿਤ ਵਿਤਕਰੇ, ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਮਹੱਤਵ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ, ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜਵਾਦ, ਲਿੰਗਕ ਬਰਾਬਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ

(ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਭਿਆਸ ਪੁਸਤਕ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਦੇ ਅੰਕ ਇਸ ਅਭਿਆਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।) 12 ਅੰਕ

ਅ-2 ਵਿਆਕਰਣ:

(i) ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਰੇਣੀਆਂ: ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਕਿਰਿਆ, ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ 06 ਅੰਕ

(ii) ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ: ਮੂਲ ਰੂਪ, ਅਗੇਤਰ, ਪਛੇਤਰ, ਵਿਉਤਪਤ ਰੂਪ ਅਤੇ ਰਪਾਂਤਰੀ ਰੂਪ 06 ਅੰਕ

ਬੀ.ਵੋਕ, ਬੀ.ਐਮ.ਐਮ, ਬੀ.ਟੀ.ਟੀ.ਐਮ, ਬੀ.ਐਚ.ਐਮ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ

ਪੇਪਰ: ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ, ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ, ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ

For students of B.Voc, BMM, BTTM, BHM courses

Paper: Punjabi Compulsory, Part I, Semester I and II

ਸੈਸ਼ਨ: 2023-24, 2024-25 ਅਤੇ 2025-26

ਭਾਗ-ੲ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਭਾਗ ਓ ਅਤੇ ਅ ਦੇ ਵਿਆਕਰਣ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਂਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਭਾਗ ਓ-1 ਵਿੱਚੋਂ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ/ਸਾਰ (ਤਿੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 12 ਅੰਕ
2. ਭਾਗ ਓ-2 ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਵਲ ਦਾ ਸਾਰ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਵਰਣਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 12 ਅੰਕ
3. ਨਿਬੰਧ ਰਚਨਾ: ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਬੰਧ ਲਿਖਣਾ (ਤਿੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 12 ਅੰਕ
4. ਭਾਗ ਅ-2 ਵਿਚਲੇ ਵਿਆਕਰਣ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ-ਡੇਢ ਪੰਨੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) $6 \times 2 = 12$ ਅੰਕ
5. ਭਾਗ ਓ ਅਤੇ ਅ-2 ਵਿਆਕਰਣ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। $11 \times 2 = 22$ ਅੰਕ

ਸਹਾਇਕ ਪਾਠ-ਸਮੱਗਰੀ

1. ਡਾ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਨਕ ਭਾਗ I, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ 1991, ਪੰਨਾ 67-73
2. ਡਾ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਨਕ ਭਾਗ 11, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ 1992
3. ਗਿਆਨੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਕਾਲਜ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀ, ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
4. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੇ, ਸਾਹਿਤਆਰਥ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ